

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2020/466,**annettu 30 päivänä maaliskuuta 2020,****väliaikaisista toimenpiteistä ihmisten, eläinten ja kasvien terveyteen ja eläinten hyvinvointiin kohdistuvien riskien rajoittamiseksi koronavirustaudin (covid-19) vuoksi jäsenvaltioiden valvontajärjestelmissä esiintyvien tiettyjen vakavien häiriöiden aikana****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 999/2001, (EY) N:o 396/2005, (EY) N:o 1069/2009, (EY) N:o 1107/2009, (EU) N:o 1151/2012, (EU) N:o 652/2014, (EU) 2016/429 ja (EU) 2016/2031, neuvoston asetusten (EY) N:o 1/2005 ja (EY) N:o 1099/2009 ja neuvoston direktiivien 98/58/EY, 1999/74/EY, 2007/43/EY, 2008/119/EY ja 2008/120/EY muuttamisesta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004, neuvoston direktiivien 89/608/ETY, 89/662/ETY, 90/425/ETY, 91/496/ETY, 96/23/EY, 96/93/EY ja 97/78/EY ja neuvoston päätöksen 92/438/ETY kumoamisesta 15 päivänä maaliskuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/625 (virallista valvontaa koskeva asetus) ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 141 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksessa (EU) 2017/625 vahvistetaan säännöt, jotka koskevat muun muassa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suorittamia virallista valvontaa ja muita virallisia toimia. Lisäksi siinä siirretään komissiolle valta hyväksyä täytäntöönpanosäädöksellä asiaankuuluvia väliaikaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen muun muassa ihmisten, eläinten ja kasvien terveyteen ja eläinten hyvinvointiin kohdistuvien riskien rajoittamiseksi, jos komissiolla on näyttöä jäsenvaltion valvontajärjestelmässä esiintyvistä vakavista häiriöistä.
- (2) Meneillään oleva koronavirustautiin (covid-19-tauti) liittyvä kriisi on poikkeuksellinen ja ennennäkemätön haaste jäsenvaltioiden valmiuksille suorittaa täysmittaisesti virallista valvontaa ja muita virallisia toimia EU:n lainsäädännön mukaisesti.
- (3) Komissio tähdentää asiakirjassaan ”Suuntaviivat rajaturvallisuustoimenpiteitä varten terveyden suojelemiseksi ja tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saatavuuden turvaamiseksi” ⁽²⁾, että sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ei saisi vaarantua nykytilanteessa. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi edelleen varmistettava tavaroiden liikkuvuus.
- (4) Jäsenvaltioiden on asetuksen (EU) 2017/625 mukaan perustettava valvontajärjestelmä, joka koostuu virallista valvontaa ja muita virallisia toimia suorittamaan nimetyistä toimivaltaisista viranomaisista. Toimivaltaisilla viranomaisilla on kyseisen asetuksen 5 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaan erityisesti oltava käytössään tai mahdollisuus saada käyttöönsä riittävästi henkilöstöä, jolla on soveltuva pätevyys ja kokemus, jotta virallinen valvonta ja muut viralliset toimet voidaan suorittaa tehokkaasti ja vaikuttavasti.
- (5) Meneillään olevan covid-19-tautiin liittyvän kriisin aikana jäsenvaltiot ovat asettaneet väestölleen huomattavia liikkumisrajoituksia ihmisten terveyden suojelemiseksi.
- (6) Monet jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet komissiolle, että tällaiset liikkumisrajoitukset vaikuttavat vakavasti niiden valmiuteen ottaa käyttöön soveltuvaa henkilöstöä virallista valvontaa ja muita virallisia toimia varten asetuksen (EU) 2017/625 vaatimusten mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 95, 7.4.2017, s. 1.

⁽²⁾ C(2020) 1753 final, 16.3.2020.

- (7) Monet jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet komissiolle erityisesti vaikeuksista suorittaa virallista valvontaa ja muita virallisia toimia, jotka edellyttävät valvontahenkilöstön fyysistä läsnäoloa. Vaikeudet liittyvät erityisesti eläinten kliinisiin tutkimuksiin, eläinperäisten tuotteiden, kasvien ja kasvituotteiden sekä muiden kuin eläinperäisten elintarvikkeiden ja rehujen tiettyihin tarkastuksiin ja näytteiden testaamiseen jäsenvaltioiden nimeämissä virallisissa laboratorioissa.
- (8) Sisämarkkinoilla tapahtuvaa elävillä eläimillä ja sukuoluilla ja alkioilla käytävää kauppaa koskevassa EU:n lainsäädännössä, erityisesti neuvoston direktiiveissä 64/432/ETY⁽³⁾, 88/407/ETY⁽⁴⁾, 89/556/ETY⁽⁵⁾, 90/429/ETY⁽⁶⁾, 91/68/ETY⁽⁷⁾, 92/65/ETY⁽⁸⁾, 2006/88/EY⁽⁹⁾, 2009/156/EY⁽¹⁰⁾ ja 2009/158/EY⁽¹¹⁾, edellytetään, että eläinten ja sukuolujen ja alkioiden lähetysten mukana on alkuperäiset eläinterveystodistukset kaikissa niiden siirroissa jäsenvaltioiden välillä.
- (9) Lisäksi monet jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet komissiolle, että virallista valvontaa ja muita virallisia toimia, joiden tuloksena allekirjoitetaan ja myönnetään alkuperäiset paperimuodossa olevat viralliset todistukset ja viralliset varmennukset, joiden täytyisi olla jäsenvaltioiden välillä siirrettävien tai unioniin tulevien eläinten ja sukuolujen ja alkioiden lähetysten mukana, ei voida tällä hetkellä suorittaa EU:n lainsäädännön mukaisesti.
- (10) Sen vuoksi olisi sallittava väliaikaisesti vaihtoehto alkuperäisten paperimuodossa olevien virallisten todistusten ja virallisten varmennusten esittämiselle ottaen huomioon, että rekisteröidyt käyttäjät käyttävät komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2019/1715⁽¹²⁾ tarkoitettua TRACES-järjestelmää (Trade Control and Expert System) ja että kyseisestä järjestelmästä ei tällä hetkellä ole teknisesti mahdollista myöntää sähköisiä todistuksia mainitun täytäntöönpanoasetuksen mukaisesti. Tämä vaihtoehto ei saisi vaikuttaa asetuksen (EU) 2017/625 mukaiseen toimijoiden velvollisuuteen esittää alkuperäiset asiakirjat, kun se on teknisesti mahdollista.
- (11) Ottaen huomioon nämä erityisolosuhteet olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla vältetään toimivaltaisten viranomaisten henkilöstöön kohdistuvat vakavat terveystriskit vaarantamatta kuitenkaan eläinten, kasvien ja niistä saatavien tuotteiden ihmisten, eläinten ja kasvien terveydelle aiheuttamien riskien ehkäisemistä ja eläinten hyvinvointiin kohdistuvien riskien ehkäisemistä. Samalla olisi varmistettava elintarvikeketjua koskevaan unionin lainsäädäntöön perustuvien sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.
- (12) Jäsenvaltioiden, joilla on vakavia vaikeuksia käyttää nykyisiä valvontajärjestelmiään, olisi näin ollen voitava soveltaa tässä asetuksessa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä siinä määrin kuin on tarpeen kyseisten jäsenvaltioiden valvontajärjestelmiin liittyvien vakavien häiriöiden hallitsemiseksi. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava kaikki tarvittavat toimet valvontajärjestelmissään esiintyvän vakavan häiriön poistamiseksi mahdollisimman pian.
- (13) Tässä asetuksessa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä soveltavien jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava siitä ja sellaisista toimenpiteistä, jotka toteutetaan asetuksen (EU) 2017/625 mukaiseen virallisen valvonnan ja muiden virallisten toimien toteuttamiseen liittyvien vaikeuksien poistamiseksi, komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

⁽³⁾ Neuvoston direktiivi 64/432/ETY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1964, eläinten terveyteen liittyvistä ongelmista yhteisön sisäisessä nautaeläinten ja sikojen kaupassa (EYVL L 121, 29.7.1964, s. 1977).

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 88/407/ETY, annettu 14 päivänä kesäkuuta 1988, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä naudansukuisten kotieläinten pakastetun siemennesteen kaupassa ja tuonnissa (EYVL L 194, 22.7.1988, s. 10).

⁽⁵⁾ Neuvoston direktiivi 89/556/ETY, annettu 25 päivänä syyskuuta 1989, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä naudansukuisten kotieläinten alkioiden kaupassa ja tuonnissa kolmansista maista (EYVL L 302, 19.10.1989, s. 1).

⁽⁶⁾ Neuvoston direktiivi 90/429/ETY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1990, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä siansukuisten kotieläinten siemennesteen kaupassa ja tuonnissa (EYVL L 224, 18.8.1990, s. 62).

⁽⁷⁾ Neuvoston direktiivi 91/68/ETY, annettu 28 päivänä tammikuuta 1991, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä lampaiden ja vuohien kaupassa (EYVL L 46, 19.2.1991, s. 19).

⁽⁸⁾ Neuvoston direktiivi 92/65/ETY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 1992, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista eläinten, siemennesteen, munasolujen ja alkioiden yhteisön sisäisessä kaupassa ja yhteisöön tuonnissa siltä osin, kuin niitä eivät koske direktiivin 90/425/ETY liitteessä A olevassa I jaksossa mainittujen erityisten yhteisön säädösten eläinten terveyttä koskevat vaatimukset (EYVL L 268, 14.9.1992, s. 54).

⁽⁹⁾ Neuvoston direktiivi 2006/88/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, vesiviljelyeläimiin ja niistä saataviin tuotteisiin sovellettavista eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista sekä vesieläinten tiettyjen tautien ehkäisemisestä ja torjunnasta (EUVL L 328, 24.11.2006, s. 14).

⁽¹⁰⁾ Neuvoston direktiivi 2009/156/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista elävien hevoseläinten liikkuvuuden ja kolmansista maista tapahtuvan tuonnin osalta (EUVL L 192, 23.7.2010, s. 1).

⁽¹¹⁾ Neuvoston direktiivi 2009/158/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä siipikarjan ja siitosmunien kaupassa ja tuonnissa kolmansista maista (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 74).

⁽¹²⁾ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2019/1715, annettu 30 päivänä syyskuuta 2019, virallisen valvonnan tiedonhallintajärjestelmän ja sen komponenttien toimintaa koskevista säännöistä ("IMSOC-asetus") (EUVL L 261, 14.10.2019, s. 37).

- (14) Tätä asetusta olisi sovellettava kahden kuukauden ajan, jotta voidaan helpottaa virallisen valvonnan ja muiden virallisten toimien suunnittelua ja suorittamista covid-19-tautiin liittyvän kriisin aikana. Ottaen huomioon useilta jäsenvaltioilta saadut tiedot, joiden mukaan tilapäisistä toimenpiteistä olisi säädettävä välittömästi, tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu.
- (15) Tässä asetuksessa säädetty toimenpiteet ovat pysyvän kasvi-, eläin-, elintarvike- ja rehukomitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tässä asetuksessa säädetään väliaikaisista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen ihmisten, eläinten ja kasvien terveyteen ja eläinten hyvinvointiin kohdistuvien laaja-alaisten riskien rajoittamiseksi, jotta voidaan puuttua vakaviin häiriöihin jäsenvaltioiden valvontajärjestelmien toiminnassa covid-19-tautiin liittyvän kriisin yhteydessä.

2 artikla

Jäsenvaltioiden, jotka haluavat soveltaa tässä asetuksessa säädettyjä väliaikaisia toimenpiteitä, on ilmoitettava niistä ja sellaisista toimenpiteistä, jotka toteutetaan asetuksen (EU) 2017/625 mukaiseen virallisen valvonnan ja muiden virallisten toimien toteuttamiseen liittyvien vaikeuksien poistamiseksi, komissiolle ja muille jäsenvaltioille.

3 artikla

Virallista valvontaa ja muita virallisia toimia voi poikkeuksellisesti suorittaa yksi tai useampi luonnollinen henkilö, jonka toimivaltainen viranomaisena on erikseen valtuuttanut pätevyyden, koulutuksen ja käytännön kokemuksen perusteella ja joka on yhteydessä toimivaltaiseen viranomaiseen millä tahansa käytettävissä olevalla viestintävälineellä ja jonka noudatettava toimivaltaisen viranomaisen ohjeita tällaisen virallisen valvonnan ja muiden virallisten toimien suorittamiseksi. Tällaisten henkilöiden on toimittava puolueettomasti, eikä heillä saa olla minkäänlaisia eturistiriitoja suorittamiensa virallisen valvonnan ja muiden virallisten toimien osalta.

4 artikla

Virallisia todistuksia ja virallisia varmuksia koskeva virallinen valvonta ja niitä koskevat muut viralliset toimet voidaan poikkeuksellisesti suorittaa virallisella valvonnalla, joka suoritetaan käyttämällä tällaisten todistusten tai varmuksien alkuperäiskappaleen sähköistä jäljennöstä tai TRACES-järjestelmässä sähköisessä muodossa laadittua ja toimitettua todistusta tai varmuksia, edellyttäen, että virallisen todistuksen tai virallisen varmuksien esittämisestä vastaava henkilö esittää toimivaltaiselle viranomaiselle lausunnon, jossa vahvistetaan, että virallisen todistuksen tai virallisen varmuksien alkuperäiskappale toimitetaan niin pian kuin se on teknisesti mahdollista. Suorittaessaan tällaista virallista valvontaa ja muita virallisia toimia toimivaltaisen viranomaisen on otettava huomioon riski siitä, että kyseiset eläimet ja tavarat eivät ole vaatimusten mukaisia, sekä toimijoiden aiemmat tiedot niihin kohdistuneen virallisen valvonnan tuloksista ja se, ovatko toimijat noudattaneet asetuksen (EU) 2017/625 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä.

5 artikla

Virallista valvontaa ja muita virallisia toimia voi poikkeuksellisesti suorittaa,

- a) kun on kyse virallisten laboratorioiden suorittamista analyyseistä, testauksesta tai diagnooseista, mikä tahansa toimivaltaisen viranomaisen tähän tarkoitukseen väliaikaisesti nimeämä laboratorio;
- b) kun on kyse fyysisistä kokouksista toimijoiden ja niiden henkilöstön kanssa asetuksen (EU) 2017/625 14 artiklassa tarkoitettujen virallisen valvonnan menetelmien ja tekniikoiden yhteydessä, käytettävissä olevien etäviestintävälineiden välityksellä.

6 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivään kesäkuuta 2020 asti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 30 päivänä maaliskuuta 2020.

Komission puolesta
Ursula VON DER LEYEN
Puheenjohtaja
